

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

cu participarea:

procurorului Nicolae Suvac,
petiționarului Bulgaru Ion

a judecat, în ședință publică, cererea de revizuire declarată de Adjunctul Procurorului General, Iurie Garaba, împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 iulie 2009, în privința petiționarului

Bulgaru Ion,
mun. Chișinău, s. Ghidighici, stradela 9 mai 1.

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de recurs: 02 – 22 octombrie 2015.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul a solicitat admiterea cererii de revizuire, în sensul declarat.

Inculpatul s-a pronunțat pentru admiterea cererii de revizuire.

Asupra cererii de revizuire, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. La 29 iunie 2009, avocatul Leonid Chirtoacă a depus o plîngere la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, solicitînd anularea ordonanței procurorului în procuratura municipiului Chișinău, Denis Rotaru, din 28 aprilie 2009 privind refuzul pornirii urmării penale pe faptul presupusei maltratări a deținutului Bulgaru Ion, și ordonanței Procurorului municipiului Chișinău, Sergiu Croitor, din 19 iunie 2009, privind respingerea cererii avocatului Chirtoacă Leonid despre anularea ordonanței menționate, cu obligarea Procurorului mun. Chișinău să lichideze încălcările depistate și să dispună începerea urmăririi penale.

El a relatat că examinarea cazului a fost superficială, deoarece deținutul Bulgaru Ion, în urma leziunilor corporale primite, a fost internat în spitalul Penitenciarului nr. 16, iar aceste circumstanțe nu au fost cercetate și luate în considerație.

Procuratura mun. Chișinău superficial și neobiectiv a examinat cazul fapt ce rezultă din trăgănarea nejustificată a examinării plîngerii.

2. Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 iulie 2009, plîngerea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța a reținut că în cadrul examinării cauzei, conform prevederilor art. 19 alin. (3) și 254 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei.

3. La 30 iunie 2015, Adjunctul Procurorului General, Iurie Garaba, a depus o cerere de revizuire, în care solicită casarea încheierii nominalizate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie admisă plîngerea înaintată, anulate ordonanța procurorului în procuratura municipiului Chișinău, Denis Rotaru, din 28 aprilie 2009 și ordonanța Procurorului municipiului Chișinău, Sergiu Croitor, din 19 iunie 2009, cu dispunerea obligării procurorului să lichideze încălcările depistate.

Revizuentul a invocat că la 30.09.2014, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărîrea în cauza Bulgaru c. Republicii Moldova (cererea nr.35840/09), din conținutul cărei rezultă violarea art. 3 CEDO, atât în aspect material, cât și procedural. Potrivit art. 44 par. 2 lit. b) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, hotărîrea nominalizată a devenit definitivă la data de 30.12.2014.

Curtea a notat că după pretinsa maltratare, reclamantul a fost internat în Spitalul Penitenciar Pruncul pentru o perioadă de aproximativ două luni și că medicii l-au diagnosticat cu neuropatie moderată a nervului radial la nivelul antebrațului drept. Diagnosticul inițial referitor la lezarea ligamentelor reclamantului în rezultatul tăierii antebrațului, stabilit de către felcerul din cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului General de Poliție nu s-a confirmat. Afirmația reclamantului, care nu a fost contestată de către Guvern, pare a fi coerentă cu alegațiile sale precum că el a fost legat și suspendat de o bară de metal. Întrucît Guvernul a omis să prezinte o explicație cu privire la această leziune corporală, Curtea a conchis că aceasta s-a produs în rezultatul reținerii aplicate de poliție, și anume, ca urmare a legării și suspendării de o bară de metal.

După recepționarea plîngerii reclamantului despre maltratare, procuratura nu a făcut nicio referire la spitalizarea reclamantului în perioada 12 februarie - 9 aprilie 2009 și diagnosticul stabilit în spital, însă s-a limitat la concluzia inițială stabilită de către felcerul din Izolatorul de detenție provizorie al Comisariatului General de Poliție. De fapt, procuratura nu a luat nicio măsură decisivă în vederea investigării plîngerii reclamantului, ci s-a limitat la acceptarea, fără rezerve, a declarațiilor polițiștilor implicați. Prin urmare, Curtea nu a fost efectuată o investigație oficială efectivă.

Judecătorul de instrucție, examinînd plîngerea avocatului Leonid Chirtoacă, depusă în interesele lui Bulgaru Ion, nu a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv, temeiurile petentului privind încălcarea drepturilor și libertăților acestuia, încălcînd prevederilor art. 313 alin. (5) Cod de procedură penală.

4. Judecînd cererea de revizuire în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit, concluzionează că aceasta urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Potrivit art. 464/1 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului pot fi supuse revizuirii dacă cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decît prin revizuirea hotărîrii pronunțate.

În sensul vizat se atestă că, prin hotărîrea din 30 septembrie 2014, CtEDO a constatat violarea art. 3 din Convenție, sub două aspecte, că Bulgaru Ion a fost maltratată în perioada cînd se afla în detenție și că această circumstanță a fost investigată ineficient (*pct. 3 din decizie*).

Totodată, consecințele grave a încălcării nominalizate continuă să se producă, or, existența încheierii judecătorului de instrucție din 31 iulie 2009 prezintă un impediment juridic pentru anularea ordonanței procurorului în procuratura municipiului Chișinău, Denis Rotaru, din 28 aprilie 2009 și ordonanței Procurorului municipiului Chișinău, Sergiu Croitor, din 19 iunie 2009, și redeschiderea procedurii de investigare a maltratării comise față de Bulgaru Ion (*pct. 2 din decizie*).

Conform art. 464/1 alin. (11) pct. 1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, instanța desființează hotărîrea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația persoanei vizate, sau dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, dat fiind că încheierea atacată este afectată de erori de drept în aspectul invocat de recurent, dar care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deoarece plîngerea urmează a fi examinată potrivit procedurii prescrise în art. 313 Cod de procedură penală, se impune soluția admiterii cererii de revizuire, desființării încheierii contestate și dispunerii rejudecării cauzei în aceeași instanță de judecată, de către un alt judecător.

La rejudecarea cauzei, judecătorul urmează să înlătore erorile de drept menționate, să țină cont de circumstanțele expuse, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

5. Conform art. art. 464/1, alin. (11) pct. 1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite cererea de revizuire declarată de Adjunctul Procurorului General, Iurie Garaba, desființează total încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 iulie 2009 în privința petiționarului Bulgaru Ion, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de judecată, de către un alt judecător.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 03 noiembrie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun